

Rättsfall från regeringsrätten

Förmån av fri bil vid körsträcka över 2 500 mil

Besvär av J angående inkomsttaxering 1968. – J var bosatt i Uppsala och anställd i Stockholm med en lön av ca 43 600 kr.

Hos PN anförde TI: J har haft förmånen av att disponera en arbetsgivaren tillhörig bil, Mercedes 200 D, för privat bruk mot att han betalt arbetsgivaren 1 200 kr. Förmånen har icke beskattats. Enligt uppgift har han kört 3 600 mil privat, varav 3 200 mil avser resor till och från arbetet. Enligt RN:s anvisningar får värdet av bilförmånen anses uppgå till $(12\,800 - 1\,200 =)$ 11 600 kr. J:s tjänsteintäkt bör därför höjas med detta belopp. Han synes emellertid berättigad till avdrag för resor till och från arbetet med 5 550 kr enligt RN:s anvisningar. Avdraget skall författningsenligt avrundas uppåt till 5 600 kr.

PN fann skäl på så sätt bifalla TI:s talan att värdet av bilförmån upptogs till skäliga $(12\,100 - 1\,200 =)$ 10 900 kr och att avdrag för resor till och från arbetet medgavs med 5 550 kr eller avrundat 5 600 kr.

Hos KR yrkade J att bilförmånsvärdet skulle nedsättas och anförde bland annat, att han skulle ha hållit sig med en mindre bil, om han själv skulle ha stått för kostnaderna för bilen, samt att förmånsvärdet av den del av körsträckan som översteg 2 500 mil skulle beräknas efter samma värde per mil som gäller för den del av körsträckan, som låg mellan 2 000 och 2 500 mil. – KR: ej ändring.

RR yttrade: Med hänsyn till vad i målet är upplyst angående J:s inkomstläge och hans förhållanden i övrigt bör värderingen av förmånen av fri bil ske som om fråga varit om en bil i prisklass III enligt RN:s anvisningar den 27 nov 1967. Nämn- da anvisningar upptager värdet av fri bil, hänförlig till denna prisklass, ca 7 000 kr vid en körsträcka av 2 500 mil. Av anvisningarna följer vidare att värdet per mil för den körsträcka som ligger mellan 2 000 och 2 500 mil utgör 2 kr och 20 öre. Omständigheterna i målet föranleder ej annat än detta milvärde bör läggas till grund även vid beräkningen av förmånsvärdet i vad det avser den körsträcka ut- över 2 500 mil varom i målet är fråga, eller 1 100 mil. På grund av det anförda skall den tillkommande bilförmånen värderas till $(7\,000 + 2\,420 - 1\,200 =)$ 8 220 kr. Av- drag för resor till och från arbetet skall, såsom angetts i överklagade besluten, medges med, avrundat, 5 600 kr. – (RR föred. 19.2; dom 11.3.1974.)

Gruvbolags innehav av gruvrätt har vid försäljning av gruvrätten ansetts utgöra annan egendom än fastigheter och aktier

Besvär av allmänna ombudet hos MKSR angående förhandsbesked. – Ett gruv- bolag anhöll hos RSV om förhandsbesked beträffande skattekonsekvenserna vid försäljning av bolagets gruvegendom.

AO yttrade: Ett gruvföretags innehav av en gruva synes i beskattningshänseende kunna jämföras med en tomtstyckningsrörelses innehav av mark. Även i ett sådant

företag utgöres lagret av en oersättlig naturtillgång, som efter förädling genom avstyckning m m blir föremål för avyttring. Markområdet kan innehas under lång tid utan att det därför erhåller karaktär av tillgång för stadigvarande bruk. Det synes därför inte riktigt, att åberopa bestämmelsen i första stycket punkt 1 av anvisningarna till 28 § KL som stöd för åsikten att avyttring av bolagets gruvegendom icke skulle beskattas som intäkt av rörelse. Även om rätten till malmfyndigheten endast består i en rätt att bearbeta den och tillvarataga den brutna malmen, synes denna rätt – på samma sätt som exempelvis aktier, som byggnadsföretag innehar i fastighetsförvaltande dotterbolag – utgöra ett substitut för ett direkt ägande av malmfyndigheten på sådant sätt att rättigheten bör betraktas som varulager. Beskattning av vinst på grund av sökandebolagets avyttring av gruvrättigheten bör därför ske efter samma grunder, som vinst vid avyttring av omsättningstillgångar i rörelse.

RSV:s nämnd för rättsärenden yttrade i förhandsbesked att gälla taxeringarna 1974 och 1975: Nämnden finner att ifrågavarande gruvegendom, till den del den avser inmutningsrätt och rätt till ianspråktagen mark för gruvarbete ovan jord, är att hänföra till sådan egendom, som avses i 35 § 4 mom KL. Nämnden finner vidare, att sökandebolaget innehaft egendomen mer än fem år. På grund av det anförda förklarar nämnden, att vid avyttring av ifrågavarande egendom uppkommande vinst utgör för sökandebolaget icke skattepliktig realisationsvinst.

Hos RR yrkade AO sådan ändring av förhandsbeskedet att vinst vid försäljningen till den del denna avsåg inmutningsrätt och rätt till ianspråktagen mark för gruvarbeten beskattades efter samma grunder som vinst vid avyttring av omsättningstillgång i rörelse. – RR: ej ändring. (RR föredr. 19.2; dom 12.3 1974.)

Anm: Se RA 1928 ref 4 (som skattepliktig inkomst har ansetts vinst vid försäljning av inmutningsrätt till gruva på fastighet förvärvad genom gåva men ej köpeskilling för jordägarandel i gruva på ärvd fastighet).

Periodiskt understöd från make som efter hemskillnadsdom återupptagit sammanlevnaden

Besvär av fru W. angående inkomsttaxering 1968. – Stockholms rådhusrätt dömde 3.6 1965 till hemskillnad mellan Elisabeth W (EW) och Helge W (HW). I domen förpliktades HW att under hemskillnadstiden betala underhåll till EW med 1.100 kr per månad. Bodelning ägde rum. Från början av november 1965 till senare hälften av augusti 1966 bodde HW hos familjen. Äktenskapet upplöstes den 22 juni 1967 genom äktenskapsskillnadsdom. I självdeklarationen upptog EW periodiskt understöd från HW med 7.800 kr till beskattning. TN följde deklarationen. – Hos PN yrkade vederbörande TI att EW skulle beskattas även för 6.372 kr utgörande utgivet underhåll under tiden januari – juni 1967.

PN yttrade: Makarna W har visserligen vunnit hemskillnad i juni 1965 och hemskillnaden har följts av bodelning mellan makarna men genom att makarna

därefter uppenbarligen återupptagit samlevnaden i skattelagarnas mening har hemskillnaden förfallit. Vad mannen W efter det han den 17 augusti 1966 ånyo lämnat makarnas gemensamma hem och därefter under 1967 fram till äktenskapsskillnadsdomen utgivit till hustrun eller 6.372 kr är under uppgivna omständigheter med hänsyn till rättspraxis på området att anse såsom bidrag till av äktenskapet föranledda gemensamma kostnader för vilka mannen icke är berättigad till avdrag för periodiskt understöd och hustrun förty ej heller skattepliktig för under sagda tid mottaget underhåll.

Hos KR fullföljde TI sin talan. – KR yttrade: Den ekonomiska gemenskapen mellan makarna får anses ha upphört i samband med underhållsfrågans reglering vid allmän domstol i juni 1965. Mannen har uppgivit att han därefter med undantag endast för viss ersättning för hyreskostnaden under tid han vistades i familjebostaden utgivit underhåll till hustrun i enlighet med nämnda reglering. Med hänsyn till vad som framkommit bör inte enbart det förhållandet att mannen under tiden november 1966 – augusti 1967 vistats i familjebostaden föranleda till antagande att makarna återupptagit den ekonomiska gemenskapen. De belopp som hustrun erhållit från mannen under tiden januari – juni 1967 eller sammanlagt 6.372 kr är med hänsyn härtill att anse som sådant understöd vilket medför skattskyldighet. Det antecknades att KR genom utslag denna dag medgivit mannen W avdrag för beloppet.

Hos RR yrkade EW att PN:s beskattningsåtgärder skulle fastställas. – RR yttrade: Makarna W har efter vunnen hemskillnad återupptagit sammanlevnaden i november 1965 och sammanlevt till augusti 1966. Den ekonomiska gemenskapen mellan makarna, som uppkommit genom sammanlevnadens återupptagande, kan ej anses ha upphört förrän genom äktenskapsskillnadsdomen år 1967. Vad HW utgivit till hustrun under 1967 för tiden fram till äktenskapsskillnaden är därför att betrakta såsom ett fortsatt bestridande av gemensamma utgifter för hushållet, för vilka han icke är berättigad till avdrag och för vilka skattskyldighet således icke föreligger för hustrun. (RR föredr. 15.1; dom 11.2 1974.)

Anm.: Se RA 1972 not 201 och 413 (SN 1972 s. 520).

3 000-kronorsavdrag för byggnad även för tid denna ej varit huvudbyggnad – realisationsvinstberäkning

Besvär av TI angående förhandsbesked. – Hos RSV:s nämnd för rättsärenden sökte X förhandsbesked enligt följande: Jag erhöll i gåva den 24 dec. 1970 tillsammans med mina syskon jordbruksfastigheten Y. I fastigheten ingick ett tiotal torpställen, som vid fastighetstaxeringen 1970 taxerades som annan fastighet. Tidigare har dess torpställen varit samtaxerade med huvudgården som jordbruksfastighet. Kan vi vid försäljning av dessa fastigheter, taxerade som annan fastighet, tillgodoräkna oss sk 3000-kronors avdrag från den tidpunkt som gåvogivaren förvärvade fastigheten eller år 1925.

Vederbörande TI:r anförde att eftersom med fastighet i anvisningarna till 36 § punkt 2 femte stycket KL skall avses taxeringsenhet borde vid försäljning av torp-

ställa det särskilda avdraget på 3.000 kr för år från och med det år respektive fastighet bildat särskild taxeringsenhet d v s i detta fall från och med år 1970.

RSV:s nämnd för rättsärenden meddelade följande förhandsbesked: Nämnden finner, att fastigheterna var för sig utgör särskilda taxeringsenheter, att såvitt av utredningen i ärendet framgår på vardera fastigheten finns byggnad som i huvudsak är avsedd att användas för bostadsändamål samt att byggnaderna funnits på fastigheterna sedan tid före 1925. – På grund av det anförda förklarar nämnden att, om sökandena vid realisationsvinstberäkning i anledning av försäljning av fastigheterna väljer att beräkna ingångsvärdet för respektive fastighet med utgångspunkt från faderns köp år 1925, sökandena jämlikt punkt 2 femte stycket anv till 36 § KL, äger att vid realisationsvinstberäkningen avdraga ett belopp för varje fastighet av 3.000 kr för år från och med år 1925 till och med det år avyttringen sker.

Hos RR yrkade TI:na att förhandsbeskedet skulle ändras på så sätt att avdraget å 3.000 kr förklarades icke få tillgodoräknas för tid som låg före torpställets taxering som självständiga fastigheter eller sålunda för tid före år 1970. RR: ej ändring. (RR föredr. 19.2; dom 12.3 1974.)

Anm.: Jämför RA 1969 ref 28 (SN 1970 s. 68, fall A.)